

חלוץ פרק שביעי עירובין

פ.א.

עין משפט גזר מצוה

א [מיי פ"א מהל' עירובין
הל' ש"ע א"ח ס"י שפ"ו
ספ"ד ד:]
ב ג טו ש"ע א"ח ס"י
שט ספ"ד ו:
ג ג מ"י פ"ה מהלכות
בבב"ש הלכה ז סמג
ע"ש קמ"א ט"ע פ"ד ס"י
שכ ספ"ד א:
ג ד ה טו ש"ע א"ח
ס"י שטו ספ"ד ו:
ג ד ו ז מ"י פ"א מהל'
עירובין הלכה ח
וט"ע ש"ס ספ"ד ח:
ה ח מ"י פ"ו מהלכות
עירובין הלכה ז סמג
ע"ש א"ח טו ש"ע א"ח
ש"ס:

רבינו חננאל (המשך)
היו חסרי דין יתר שיעורו
במאה. וכשם שתורמה
מדינת כח חלת מדינת.
ואם נישלה ממנה כוח
השיעור ונשאר בה מוחן
שתי סעודות מערבין לו
בה. אבל אם נישלה ממנה
חלק אחד מפי' כדי חלת
ואם נשפטה עיפה לעצמו או
למשה בנו אין מערבין
בה שכבר נעשתה כפרוטה.
וכן אם נפרסה כבר ותפרה
בקיסם ונראית שלימה
מערבין לו בה. אבל
אם נראית פרוטה כגון
דידע תפרה אין מערבין
לו בה. משמיה דשמואל
אמרו מערבין בפת אורז
אבל לא בפת דוחן.
ועוד אמרו משמו מערבין
בפת עדשים. ואם היא
פת עשויה ממינים הרבה
כגון חטים ושעורים ופול
ועדשים ודוחן וכוסמין
[אין מערבין לו בה].
ועגות שעורין תאכלנה
לשיעורין. תאכלנה.
לשומר כשיעור כך וכך.
רב פפא אמר עריכתה
עריכתה שעורים ולא
עריכתה חטין. כדנתן
אוכלין עראי מן העיסה
עד שתגלגל בחטים
ותמטטם בשעורין.
גלגלה בחטים וטימטם
בשעורין. האוכל ממנה
חייב מיתה. כיון שהיא
נותנת המים מגבחת
חלתה. ובלבד שלא יהיה
שם ה' רבעים קמח.
ירושלמי מפני מה אמרו
מערבין בחצירות מפני
דרכי שלום. ומעשה
באותה העת (רביבה)
ע"ש שלום. כיון שהיא
נותנת המים מגבחת
דכתי' כל נתיבותיה
שלום. מתני' נותן אדם
מעלה לחנוני או לנתוחם
כדי שיהיה [נ]ון בעירוב
דבר ר' אליעזר כו.

איתיביה אביי בבב מערבין עירובי תחומין כו'. קה היא
הגירסא בספרים ישנים וכן גרס ר"ח ופירש ה"ר
אברהם כולה סוגיא דה"ק תנינא חדא זימנא כלל מערבין כו' משמע
סתמא זין צעירובי חצירות זין צעירובי תחומין אמר רבא לאפוקי
מר' יהושע דלמנר פת אין כו' והאי
בכל מערבין אכולהו עירובין קאי
ואכולהו פליג ר' יהושע ואומר פת
אין מידי אחרניא ולא להכי אילצטרין
מרי זימני דאי לא לדר ותנא צבא
דהכא הוה מוקמינן היאך לעיל
בתחומין דליירי זהו כולי פירקא
וימלחא דר' יהושע דהכא הוה מוקמינן
בחצירות דמיירי זהו לעיל ולא מפקא
היאך לעיל כלל מרבי יהושע דהכא
אזל השמא דמימחא נמי גבי מלחא
דרבי יהושע מפקא מדידה דלאפילוגי
קאמי איתבייה אביי אביי פריך על
מה שאמר שסבר רבי יהושע דלפילו
בתחומין אין מערבין אלף בפת והכי
גרסינן בכל הספרים ישנים בכל
מערבין עירובי תחומין (א) קאמר כו'
קס"ד דהאי כלל מערבין כלל מיני
פירות קאמר מלח משמע על דלמנר
פת אין מידי אחרניא לא רבי יהושע
דהא אחרניא דר' אליעזר בכל מערבין
זין בחצירות זין בתחומין קאמר וקמי
לה גבי תחומין (ב) בכל דבר אלמא
תחומין בכל דבר לרבי יהושע אלף
לאפוקי מרבי יהושע כו' אלף האי כלל
מערבין זין בכל עניני פת מערבין
זין בשלמין זין צחסין והשמא מיירי
מתני' כלל מערבין דווקא בחצירות
דליירי זהו לעיל ופליג על ר' יהושע
דבעי שלמין בחצירות והא דלא שני
אפירכא דלבי דודאי רבי יהושע
מודה לתחומין כלל דבר ובמתניתין
תנן כלל מערבין אפילו בחצירות כו'
יהושע פליג בחצירות לחודיהו אינו
משום דאי ר' אליעזר איירי בתרבייהו
וכ' יהושע לא פליג אלף בחצירות הוה
ליה לפירובי לחצירות לחודיהו ק"א (ג)
כדי חתה וכדי דימועה מערבין
כ"ו בה. ונראה לר"י דווקא
בצולה לחלה ועמדומע איירי דאי
לא צביא זימנא איכא חצירה אפילו
צחסין מועט לישנא דמתניתין
משמע דשלמין לגמרי צבי ומהו
לשון כדי קשה דהוה ליה למימר
חלתה דמועמה ואור"י דנקט כדי
לאשמועינן דלפילו נטל לשם חלה אם
פריש יותר מכלי לורך איכא חצירה
ואם תאמר כיון דאשמועינן כדי חלתה
דהוה אחד מארבעים ושמונה כל שכן
כדי דימועה דהוה יותר ממאה
ואור"י דק"ד דלמוע כיון דמוז הכי
ומודים

**גב' לאפוקי מדר' יהושע דלמנר פת אין מידי אחרניא לא קה משמע
לו משני' כלל.** אפילו יין ופירות ואי מהיחא הוה אחרניא התם הוה
דבעירובי תחומין עסקינן והתם מודה רבי יהושע דליכא למיחש
משום איצה כי הכא צעירובי חצירות דטעמא משום איצה כדלקמן
אבל צעירובי חצירות אימא לא להכי
הדר תנייה גבי חצירות. לישנא
אחרניא גרסינן לאפוקי מדר' מאיר
דלמנר צפת אין מידי אחרניא לא צפ'
הדר (לעיל דף ע"א:) קמ"ל כלל והיא
היא: **איציבה אביי** **כל מערבין**
עירובי חצירות גרסינן וכלל משמטין
שיטופי מנוי. זין צפת זין זיין זין
צשאר פירות: ולא אמרו לערז צפה
כו'. וכלל מערבין דרישא הכי קאמר
כל מיני פת מערבין עירובי חצירות:
מאן משמע ליה דלמנר פת אין מידי
אחרניא לא רבי יהושע. וללישנא
אחרניא ר' מאיר: וקמי כלל אפת
ומתני' נמי ממאי דכלל דתני אכל
מילי קאמר ולאפוקי מהא דר' יהושע
אמא דילמא כלל דקתני אפת קאי
כברייתא והכי קאמר כלל מיני פת
מערבין בחצירות ומשמטין צמזי
בכל מילי חוץ ממין ומלח: **אלא אמר**
רבה זר זר חנה. אי איכא למימר
דלפיקא מתני' מרבי יהושע אסיפא
דמלמא פליגא דלמנר פרוסה לא קה
משמע לו כלל: **משום איצה.** שדאין
לידי מחלוקת שאומר אי נותן שלימה
ואתה פרוסה: **לוקולו.** זה פרוס
זה שלם: **חלפה.** אינו חסרון זהו
תיקונה: **כדי דימועה.** אם נדמעת
שנפלה תרומה בחולין ועשו ממנה
ככר זו ונטלו ממנה דימועה אחד
ממאה לתקנה: **חלה נחוס.** קטנה
היא ואין זה חסרון: **פרסה בקיסם.**
ככל שנפרסה ותפר הפרוסות בקיסם
ונראית שלימה: **דיעה סיפרה.** ניכר
מקום תפירתה והיא כפרוסה:
דשאר מיני הוס. מינין הרבה היו
מערבין צה דהיאך ודאי לאו פת
בפת. והני מילי בשלימה
אבל כפרוסה לא. ופרוסה
איבה טעמא לא משום
איבה. דאמר אביי
מיתניא אנה שלימה והיא
פרוסה. ואמרין ואי לייתה
כולהו פרוסות דליכא
איבה מאי. ושניין גזירה
שמא יביא אחד פרידה
ואחד שלימה ויבואו ליה
קלקול איבה כדאמרין.
וסניין דשמעתין כדי
יהושע דאמר שלימה אין
פרוסה לא. א"ר יונתן
בן שאול א"ר אמר נישלה
מכבי העירוב כדי חלתה.
כדי חלת הנחתום הערשה
למכור בשוק. או אשה
העושה למכור בשוק.
שהוא אחד מארבעים
ושמונה בעיסה. וכדי
דימוע שהוא אחד ממאה
ועוד. דנתן בתרומות
פרק [ד'] ר' אליעזר
אמר תרומה עלה באחד
ומאה ר' יהושע אמר
במאה ועוד. ר' יוסי
בן המשולם אמר [ועוד]
קב למאה סאה. ונתת
(לדומע) [לדומע]. ואמר
בתלמוד ארץ ישראל
החליכה כדירוש של ר'
יוסי בן המשולם. נמצא
המדמע סאה במאה אין

לכהן אפילו צפורתא איכא חצירה:
והיא היא דהוא בשני דמר שמואל
כו'. עשו לנסות מה טעמא לפי שזוה הקב"ה ליחזקאל לעשות:
ברביב ואתה קה ד' כו'. פ"ה וכתיב דמיה לחם אגשים לא
תאכל אלמא לאו לחם הוא והגיה ר"ת דהאי לחם אגשים
בהצרכא כמי רחוק מפרשה זו כמה דפיין והכי פירושא היאך דשאר
מינין הואי דכתיב ואתה קה לך ולימי המלור ושעת הדחק נאכל
ולא פת הוא אלף לנפש רעבה דלכלא צכפניה גלליה בלע [ב]ק"ג צ"ג:

לכהן אפילו צפורתא איכא חצירה:
והיא היא דהוא בשני דמר שמואל
כו'. עשו לנסות מה טעמא לפי שזוה הקב"ה ליחזקאל לעשות:
ברביב ואתה קה ד' כו'. פ"ה וכתיב דמיה לחם אגשים לא
תאכל אלמא לאו לחם הוא והגיה ר"ת דהאי לחם אגשים
בהצרכא כמי רחוק מפרשה זו כמה דפיין והכי פירושא היאך דשאר
מינין הואי דכתיב ואתה קה לך ולימי המלור ושעת הדחק נאכל
ולא פת הוא אלף לנפש רעבה דלכלא צכפניה גלליה בלע [ב]ק"ג צ"ג:

לכהן אפילו צפורתא איכא חצירה:
והיא היא דהוא בשני דמר שמואל
כו'. עשו לנסות מה טעמא לפי שזוה הקב"ה ליחזקאל לעשות:
ברביב ואתה קה ד' כו'. פ"ה וכתיב דמיה לחם אגשים לא
תאכל אלמא לאו לחם הוא והגיה ר"ת דהאי לחם אגשים
בהצרכא כמי רחוק מפרשה זו כמה דפיין והכי פירושא היאך דשאר
מינין הואי דכתיב ואתה קה לך ולימי המלור ושעת הדחק נאכל
ולא פת הוא אלף לנפש רעבה דלכלא צכפניה גלליה בלע [ב]ק"ג צ"ג:

א) לעיל כו: קדושין לר.
ב) גי' הלאש ויפתא. א) חלה
צ"כ מ"ג, ד) בקדרי' גי' הני
גמ' ובש"י כ"כ עריכתה
עריכתה. וז"ל הגאון יענין
ז"ל, א) ונע"י חוס' שנת
לר' ד"ה י"ק.

תורה אור השלם

1. ואתה קח לך חטין
ושערים תפול ויגדשים
ודין ויבטלים ויתנתה
אותם בכלי אהרן ויתנתה
אותם לך לקחם מספר
הקמים אשר אתה שוכב
על צדך שלש מאות
ותשעים יום תאבלנה:
יחזקאל ד' ט
2. וצגת שערים
תאבלנה ודיא בגללי
צאת הקדם תעגנה
לעניניהם: יחזקאל ד' י

הגהות הב"ח

(א) חוס' ד"ה אימיה וכו'
כלל הספרים שהניח כל
מערבין עירובי תחומין כו'
קס"ד כ"ל ויתת קאמר
נחוס: (ב) בא"ר וקמי לה
בני תחומין דמערבין כלל
דבר אלמא:

גליון הש"ס

גב' שבא יחזור דבר
לקלקלו. גיטין ק"ד ה
ע"כ:

רבינו חננאל

[ת"ר] בכל תחומין מערבין
עירובי תחומין וכלל
משמטין שיטופי מבואות
ולא אמרו לערב בפת
אלא בעירובי חצירות
לבבד. ואוקימנא לאה
ברייתא (לר') דהיא
היא דקתני בתחומין
ובמבואות כלל. ובחצירות
בפת. והני מילי בשלימה
אבל כפרוסה לא. ופרוסה
איבה טעמא לא משום
איבה. דאמר אביי
מיתניא אנה שלימה והיא
פרוסה. ואמרין ואי לייתה
כולהו פרוסות דליכא
איבה מאי. ושניין גזירה
שמא יביא אחד פרידה
ואחד שלימה ויבואו ליה
קלקול איבה כדאמרין.
וסניין דשמעתין כדי
יהושע דאמר שלימה אין
פרוסה לא. א"ר יונתן
בן שאול א"ר אמר נישלה
מכבי העירוב כדי חלתה.
כדי חלת הנחתום הערשה
למכור בשוק. או אשה
העושה למכור בשוק.
שהוא אחד מארבעים
ושמונה בעיסה. וכדי
דימוע שהוא אחד ממאה
ועוד. דנתן בתרומות
פרק [ד'] ר' אליעזר
אמר תרומה עלה באחד
ומאה ר' יהושע אמר
במאה ועוד. ר' יוסי
בן המשולם אמר [ועוד]
קב למאה סאה. ונתת
(לדומע) [לדומע]. ואמר
בתלמוד ארץ ישראל
החליכה כדירוש של ר'
יוסי בן המשולם. נמצא
המדמע סאה במאה אין